

Załącznik nr 1 do uchwały nr 2/2/2023/2024

Rady Pedagogicznej z dnia 30.08.2023

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 1 im. Kazimierza Wielkiego
w Wieleniu**

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 poz. 900).
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.).
3. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
4. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
5. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
6. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700 ze zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r., poz. 356 ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025.

Dział I

Diagnoza stanu i potrzeb środowiska szkolnego

§ 1. Szkoła w połączeniu z przyjaznym i bezpiecznym otoczeniem sprawia, iż uczniowie posiadają poczucie bezpieczeństwa. Przyczyn zachowań ryzykownych jest jednak wiele. Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie dokonanej analizy sytuacji w szkole przy użyciu narzędzi takich jak obserwacja i przeprowadzenie badania ankietowego z uczniami, rodzicami oraz nauczycielami. Po analizie wyników badań dokonano identyfikacji problemów. Celem badania było uzyskanie opinii i sugestii czy Program Wychowawczo – Profilaktyczny spełnia swoją rolę, jakie ewentualnie zmiany powinny być w nim zawarte. Badanie miało dać odpowiedź jak wyglądają relacje w rodzinach, jaka jest rola rodziny i jakie wzorce przekazywane są dzieciom. Podczas diagnozy skupiono się na zachowaniu uczniów, problemach wynikających z codziennego funkcjonowania oraz wiedzy na temat możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej. Wyniki badań znajdują się w dokumentacji szkoły. Uzyskane dane wykorzystane zostały do wprowadzenia zmian w programie.

§ 2. Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji ustalono następujące wnioski:

1. Według uczniów:

- 1) Uczniowie w większości mieszkają w rodzinach pełnych, spędzają czas z rodzicami na różnych aktywnościach sportowych oraz rozmawiają z nimi na różne tematy.
- 2) Duża ilość ankietowanych uczniów jest zadowolona ze swojego życia m.in. z kontaktów z rówieśnikami, rozwoju osobistego, spędzania czasu wolnego oraz swojego wyglądu.
- 3) Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, w większości nie spotkali się z negatywnymi zachowaniami innych wobec siebie.
- 4) Uczniowie informują rodziców z kim i w jaki sposób będą spędzać swój wolny czas, a rodzice wykazują zainteresowanie swoimi dziećmi.
- 5) Zdecydowana większość uczniów określiła, że w obecnym roku szkolnym, nie zdarzyło się, aby inni uczniowie w negatywny sposób zachowywali się w stosunku do nich.
- 6) 82% uczniów nigdy nie korzystało z pomocy psychologa, a 96% z pomocy psychiatry w trudnych sytuacjach.
- 7) 18% skorzystało z pomocy psychologa, a 4% zostało skierowane do lekarza psychiatry.
- 8) Uczniowie mają zaufanie do nauczycieli, specjalistów i pracowników szkoły oraz rodziców.

2. Według rodziców:

- 1) Większość rodziców wychowuje swoje dzieci w rodzinie pełnej.
- 2) Zdecydowana większość rodziców określa, że ich dzieci są bardzo lub raczej zadowolone z osobistego poczucia bezpieczeństwa, poziomu materialnego rodziny, kontaktów z rodzicami, kontaktów z nauczycielami, swojej inteligencji i zdolności, wyglądu, zdrowia, sposobów spędzania czasu wolnego, możliwości decydowania o sobie oraz możliwości rozwijania zainteresowań.
- 3) Rodzice spędzają czas ze swoimi dziećmi najczęściej na rozmowach o sprawach codziennych oraz wybierając wspólne aktywności np. sportowe poza domem.

- 4) W zdecydowanej większości rodzice zawsze lub przeważnie pytają swoje dzieci o to z kim chcą się spotkać, na co wydają pieniądze, na temat wspólnych planów z przyjaciółmi, dokąd idą gdy wychodzą z domu oraz co robią i gdzie przebywają po szkole.
- 5) W zdecydowanej większości rodzice wskazali, że nie zdarzyło się, aby ich dzieci były nieodpowiednio potraktowane przez inne dzieci.
- 6) 98% rodziców nie korzystało z pomocy psychiatry, a 75% z pomocy psychologa w trudnych dla dziecka chwilach.
- 7) 25% rodziców udało się do specjalisty jakim jest psycholog, a 25% ankietowanych skorzystało z pomocy psychiatry.
- 8) Rodzice uczniów są świadomi gdzie mogą udać się po pomoc specjalistyczną.

3. Według nauczycieli:

- 1) Zdaniem wychowawców uczniowie są w większości bardzo lub raczej zadowoleni z wymienianych aspektów takich jak: poziom materialny rodziny, kontakt z rodzicami, swoja inteligencja, wygląd, zdrowie, tak samo ze sposobu spędzania czasu wolnego, możliwości decydowania o sobie oraz możliwości rozwijania swoich zainteresowań.
- 2) Wychowawcom w ostatnim czasie nie zdarzyło się otrzymać od uczniów informacji złego zachowania dotyczącego cyberprzemocy. Jednak nieodpowiednie zachowania wśród uczniów występują (nagrywanie, wysyłanie nieodpowiednich wiadomości, ośmieszanie i wyśmiewanie za pomocą portali społecznościowych).
- 3) 92% ankietowanych wychowawców proponowało uczniowi lub rodzicowi wizytę u psychologa, 54% wizytę u psychiatry w trudnych momentach rodzinnych.
- 4) Zauważa się pojedyncze jednostki, gdzie rola rodziny jest zachwiana.
- 5) Wychowawcy na bieżąco monitorują sytuację rodzinną swoich uczniów, są w kontakcie z rodzicami, podejmują próby eliminowania negatywnych zachowań uczniów.

Dział II. Czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące

§ 3. 1. Wzmocnienie czynników chroniących i eliminowanie lub osłabianie czynników ryzyka to skuteczna profilaktyka.

2. Do czynników chroniących należą:

1) Czynniki chroniące indywidualne:

- a) wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza,
- b) posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne,
- c) zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne,
- d) sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów),
- e) poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości,
- f) optymizm i pogoda ducha,
- g) umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności).

2) Czynniki chroniące rodzinne:

- a) silna więź z rodzicami,
- b) zaangażowanie rodziców w życie dziecka,
- c) wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych),

d) zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców.

3) Czynniki chroniące związane ze szkołą:

a) poczucie przynależności do szkoły,

b) pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli,

c) wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy,

d) wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć.

4) Czynniki chroniące rówieśnicze:

a) przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy akceptujący normy, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołeczni).

5) Czynniki chroniące środowiskowe:

a) zaangażowanie w konstruktywną działalność (dostęp do klubów młodzieżowych, klubów sportowych, wspólnot religijnych, wolontariat),

b) przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, klubów, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej).

3. Czynniki ryzyka to cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych, takie jak:

1) Indywidualne czynniki ryzyka:

a) niska samoocena,

b) cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju,

c) podatność na wpływy,

d) niski poziom oczekiwania sukcesu,

e) wcześniej występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne),

f) wczesne rozpoczynanie eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

2) Rodzinne czynniki ryzyka:

a) brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka,

b) konflikty rodzinne z udziałem dziecka,

c) nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie, niekonsekwencja wychowawcza),

d) przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci,

e) antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa (picie, palenie, używanie narkotyków).

3) Czynniki ryzyka związane ze szkołą:

a) wczesne niepowodzenia w nauce,

b) negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,

c) problemy z zachowaniem w szkole.

4) Czynniki związane z rówieśnikami:

a) przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nie respektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych),

b) obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych,

c) odrzucenie przez rówieśników.

5) Czynniki środowiskowe:

a) dostępność substancji psychoaktywnych,

b) przemoc w środowisku lokalnym.

Dział III. Cele programu

§ 4. Cel ogólny programu

1. Wspieranie uczniów we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

§ 5. Cele szczegółowe programu

1. Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:

- 1) Poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości.
- 2) Kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością, dobrem i prawdą.
- 3) Poszanowanie godności osobistej.

2. Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego rozwoju poprzez:

- 1) Rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów.
- 2) Kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny.
- 3) Korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków.
- 4) Zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form edukacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych i sportowych.
- 5) Motywowanie do samokształcenia.
- 6) Dbłość o wysoką kulturę osobistą.
- 7) Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów.
- 8) Preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy.

3. Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:

- 1) Organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia.
- 2) Kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami.
- 3) Podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska.
- 4) Podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa.

4. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez promowanie zdrowego trybu życia i wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia.

- 1) kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń wynikających z pandemii COVID-19.

5. Przeciwdziałanie uzależnieniom - pomoc w zdobyciu wiedzy na temat uzależnień (w tym zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych) i innych zagrożeń dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

6. Kształtowanie postaw prospołecznych i prorodzinnych.

- 1) Kontynuowanie intensywnej pomocy koleżeńskiej, obejmując wsparciem dzieci pochodzące z Ukrainy.
- 2) Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń mając na uwadze uczniów podchodzących z Ukrainy przyjętych do szkoły po 24 lutego.
- 3) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.

7. Wspieranie uczniów podczas pojawiania się sytuacji trudnych.

- 1) Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

8. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.

- 1) Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości a potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.

9. Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez:

- 1) Kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem.
- 2) Kształtowanie postawy patriotycznej.
- 3) Poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych.
- 4) Tolerancja wobec odmiennych poglądów.
- 5) Rozwijanie tożsamości europejskiej.
- 6) Wypracowywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
- 7) Wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej.
- 8) Współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.
- 9) Kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych.
- 10) Zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.

10. Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych i młodzieży uzdolnionej, przy ścisłej współpracy z rodzicami poprzez:

- 1) Wsparcie uczniów wymagających szczególnej opieki.
- 2) Organizowanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.
- 3) Współpraca z rodzicami, wspólne rozwiązywanie pojawiających się problemów.

11. Zaznajomienie z zagrożeniami i uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń wynikających z panującej pandemii COVID-19.

Dział IV. MISJA SZKOŁY – UCZEŃ AKTYWNY, CIEKAWY ŚWIATA, ODPOWIEDZIALNY I PRAWY

§ 6. Oczekiwany model absolwenta szkoły:

1. Jest aktywny - posiada zainteresowania i rozwija je na miarę swoich możliwości, wykazuje się samodzielnością.
2. Jest ciekawy świata – poznaje świat, stara się poszerzać swoje wiadomości korzystając z różnych źródeł, lubi i chce się uczyć.
3. Jest odpowiedzialny - umie podejmować działania i przewidywać ich konsekwencje, rozwiązywać problemy, cieszy się z sukcesów i potrafi akceptować porażki, zna swoje słabe strony i potrafi nad nimi pracować, umie dokonać samooceny i właściwych wyborów.
4. Jest otwarty - łatwo nawiązuje kontakty z rówieśnikami, umie współdziałać w grupie,

prezentuje swój punkt widzenia i rozważa poglądy innych, jest dobrym organizatorem, jest otwarty na niesienie pomocy innym.

5. Jest optymistą - jest pogodny, pozytywnie patrzy na świat, umie odróżniać dobro od zła, wierzy w siebie.
6. Jest tolerancyjny - rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym, jest wrażliwy na potrzeby innych.
7. Jest prawy - cechuje go uczciwość i prawdomówność, zna normy dobrego zachowania się i według nich postępuje, zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować, szanuje i pielęgnuje tradycje narodowe i regionalne.

Dział V. Realizacja programu

§ 7. Formy i metody realizacji programu

1. Wyżej wymieniona działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna, może odbywać się:

- 1) W oddziale, grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub między klasowej, z udziałem całej społeczności szkolnej lub w trakcie bieżącej pracy z uczniem.
- 2) W szczególności w formie wykładów, warsztatów, treningów umiejętności, projektów, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, spotów, kampanii społecznych, happeningów, pikników edukacyjnych lub w innych formach uwzględniających wykorzystanie aktywnych metod pracy.
- 3) W ramach realizacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w formach wskazanych w tych programach.
- 4) W ramach szkoleń, warsztatów, konferencji dla rodziców —wychowawca obowiązkowo przynajmniej raz w czasie trwania etapu edukacyjnego zorganizuje/przeprowadzi szkolenie dla rodziców na temat wychowawczej roli rodziny.
- 5) W ramach szkoleń, warsztatów, konferencji dla rodziców —wychowawca obowiązkowo przynajmniej raz w czasie trwania etapu edukacyjnego zorganizuje/przeprowadzi szkolenie dla rodziców na temat zagrożeń i cyberprzestępczości.
- 6) Podnoszenie kompetencji nauczycieli, uczniów, rodziców w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych o specjalistyczną wiedzę z zakresu substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych poprzez udostępnienie materiałów naukowych w formie elektronicznej.
- 7) Współpraca z higienistką szkolną w zakresie popularyzacji postaw prozdrowotnych i znaczenia zdrowia w życiu młodego człowieka.
- 8) Organizowanie zajęć dotyczących przyczyn i konsekwencji używania środków psychoaktywnych (substancje psychotropowe, środki zastępcze oraz nowe substancje psychoaktywne) z wykorzystaniem aktywnych metod pracy.
- 9) Organizowanie jak największej ilości zajęć w terenie z zachowaniem procedur MEN i GIS dotyczących zachowania w czasie pandemii COVID-19.
- 10) Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli.

2. Realizacji założeń Programu Wychowawczo - Profilaktycznego sprzyjać będzie współpraca z Radą Rodziców oraz instytucjami takimi jak: Policja, Poradnia

Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne.

3. Metody:

- 1) Aktywizujące jednostkę i środowisko: quizy, konkursy, apele, pomoc koleżeńska, szkolenia rodziców, dyskusje, nauczycieli, dni otwarte, zawody sportowe, wycieczki itp..
- 2) Metody eksponujące: impresyjne – polegające na wywoływaniu u uczniów określonych zachowań i zmian w postawach moralnych, przeżywanie głębokich emocji i ekspresyjne - stworzenie sytuacji, w których uczeń nie tylko przeżywa, ale i tworzy.
- 3) Metody podające: mini wykład, pogadanka, rozmowa kierowana.

§ 8. Niniejszy program skierowany jest do uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły.

§ 9. Warunki realizacji programu

1. Realizacja zadań programowych w ramach zajęć edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych w oparciu o zasoby kadrowe, bazę materialno-dydaktyczną szkoły z uwzględnieniem programów edukacyjno-wychowawczych realizowanych w szkole.

§ 10. Zadania do realizacji w obszarach:

1. Zdrowie – edukacja zdrowotna:

1) Klasy I-III:

- a) Wdrażanie do dbałości o zdrowie własne i innych.
- b) Kształtowanie świadomości zagrożenia ze strony środowiska przyrodniczego.
- c) Kształtowanie świadomości zdrowotnej w zakresie higieny i pielęgnacji ciała.
- d) Kształtowanie umiejętności wykorzystania własnej aktywności ruchowej w różnych sferach działalności człowieka: zdrowotnej, sportowej, obronnej, rekreacyjnej, artystycznej.
- e) Kształtowanie umiejętności samodzielnej organizacji czasu przeznaczonego na odpoczynek indywidualny i w grupie.
- f) Kształtowanie świadomości znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia.
- g) Dbanie o higienę pracy podczas edukacji zdalnej - podejmowanie próby pracy samodzielnej.
- h) kształtowanie umiejętności prawidłowej higieny mycia rąk, noszenia maseczek, poruszania się po placówce w czasie lekcji i przerw, zachowania odpowiedniego dystansu w trakcie trwania pandemii COVID-19.

2) Klasy IV – VIII:

- a) Ukazywanie ważnej roli sportu oraz zdrowego trybu życia.
- b) Kształcenie właściwych postaw do otaczającej przyrody.
- c) Zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.
- d) Wspomaganie zdrowia fizycznego i psychicznego poprzez kształcenie umiejętności i nawyków ruchowych, stworzenie możliwości udziału w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.
- e) Organizacja czasu wolnego.

- f) Dbanie o higienę pracy podczas edukacji zdalnej – kształtowanie systematyczności pracy, wdrażanie zasady stopniowania trudności, monitorowanie swojej pracy i postępów.
- g) kształtowanie umiejętności prawidłowej higieny mycia rąk, noszenia maseczek, poruszania się po placówce w czasie lekcji i przerw, zachowania odpowiedniego dystansu w trakcie trwania pandemii COVID-19.

2. Relacje – kształtowanie postaw społecznych.

1) Klasy I – III:

- a) Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych po powrocie uczniów do szkoły po edukacji zdalnej spowodowanej pandemią COVID-19.
- b) Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń.
- c) Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.
- d) Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.
- e) Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.
- f) Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.
- g) Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
- h) Rozwijanie umiejętności akceptacji dzieci z rodzin adopcyjnych, zastępczych, borykających się z różnymi problemami.
- i) Rozwijanie umiejętności konstruktywnego dialogu, wypowiadanie własnego zdania.
- j) Kontynuowanie intensywnej pomocy koleżeńskiej, obejmując wsparciem dzieci pochodzące z Ukrainy.
- k) Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń mając na uwadze uczniów pochodzących z Ukrainy przyjętych do szkoły po 24 lutego 2022 r..

2) Klasy IV – VIII:

- a) Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron po powrocie uczniów do szkoły po edukacji zdalnej spowodowanej pandemią COVID -19.
- b) Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.
- c) Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat)
- d) Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.
- e) Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.
- f) Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.
- g) Zapoznanie z funkcjonowaniem rodzin zastępczych, rodzin adopcyjnych oraz kształtowanie umiejętności akceptacji wśród rówieśników dzieci z takich rodzin
- h) Rozwijanie umiejętności akceptacji uczniów pochodzących z rodzin powracających z zagranicy oraz rodzin obcokrajowców.
- i) Kontynuowanie intensywnej pomocy koleżeńskiej, obejmując wsparciem dzieci pochodzące z Ukrainy.

- j) Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń mając na uwadze uczniów podchodzących z Ukrainy przyjętych do szkoły po 24 lutego 2022 r..
- k) Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska, rozwijanie umiejętności konstruktywnego dialogu z możliwością wypowiedzenia swojego zdania.
- l) Wzmacnianie więzi rodzinnych. Pełnienie prawidłowych ról w rodzinie, wspomaganie wychowawczej roli rodziny.
- m) Przygotowanie uczniów do kolejnych etapów życia i radzenia sobie na zmieniającym się rynku pracy.

3. Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.

1) Klasy I – III:

- a) Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozumienia własnych emocji i uczuć oraz ich nazywania.
- b) Kształtowanie świadomości przeżywanych emocji i umiejętności panowania nad nimi oraz wyrażania ich w sposób umożliwiający współdziałanie w grupie oraz adaptację w nowej grupie.
- c) Kształtowanie umiejętności uświadamiania sobie uczuć przeżywanych przez inne osoby z jednoczesną próbą zrozumienia, dlaczego one występują, różnicowania form ich wyrażania w zależności od wieku.
- d) Kształtowanie świadomości wartości uznanych przez środowisko domowe, szkolne, lokalne i narodowe; potrzebę aktywności społecznej opartej o wartości.
- e) Kształtowanie umiejętności nazywania poznanych wartości, oceny postępowania innych ludzi, odwoływania się w ocenie do przyjętych zasad i wartości.
- f) Wdrażanie do poszanowania zwyczajów i tradycji różnych grup społecznych i narodów, przedstawiania i porównywania zwyczajów ludzi np. dotyczących świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach.
- g) Zapoznanie z godłem, barwami, hymnem narodowym i szkolnym, mundurem wojskowym, wybranymi strojami ludowymi.
- h) Wdrażanie do uczestnictwa w świątach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej, zachowania się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp..
- i) Zapoznanie z patronem szkoły, królem Kazimierzem Wielkim, miejscowością, w której mieszka, imieniem i nazwiskiem np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, nazwą pierwszej stolicy Polski.
- j) Uświadamianie znaczenia wybranych zwyczajów i tradycji polskich.
- k) Zapoznanie z postaciami wielkich Polaków: królowej Jadwigi, króla Stefana Batorego, astronoma Mikołaja Kopernika, noblistki Marii Skłodowskiej-Curie, alpinistki Wandy Rutkiewicz, papieża Jana Pawła II, nauczycielki – cichociemnej gen. Elżbiety Zawackiej „Zo”.

2) Klasy IV – VIII:

- a) Wdrażanie do przestrzegania norm zachowania przyjętych przez społeczeństwo, w miejscach publicznych oraz w środowisku rodzinnym.
- b) Rozwijanie umiejętności interpersonalnych, kształcenie umiejętności zachowywania się w różnych sytuacjach, doskonalenie technik asertywnych.
- c) Uwrażliwienie na krzywdę innych, reagowanie a nie bierne uczestnictwo.

- d) Wyrabianie u uczniów postawy tolerancji i otwartości wobec innych osób (ze względu na poszanowanie cudzych uczuć, poglądów, upodobań, wierzeń, obyczajów i postępowania choćby były całkowicie odmienne od własnych, albo zupełnie z nimi sprzeczne).
- e) Podtrzymywanie tradycji i kształcenie szacunku dla jej norm.
- f) Przybliżanie sylwetek autorytetów wartych naśladowania.
- g) Wychowanie do twórczości oraz przygotowanie do odbioru kultury i tradycji narodowych.
- h) Kształcenie właściwych postaw społecznych i etycznych.
- i) Kształcenie postawy patriotycznej i obywatelskiej.
- j) Podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej.

4. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).

1) Klasy I – III:

- a) Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych.
- b) Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimedialnych.
- c) Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;
- d) Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym.
- e) Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
- f) Kształcenie umiejętności posługiwania się numerami telefonów alarmowych, formułowania komunikatów – wezwania o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej.
- g) Kształtowanie nawyku stosownego zachowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby.

2) Klasy IV – VIII:

- a) Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.
- b) Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.
- c) Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.
- d) Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.
- e) Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.
- f) Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, agresywna reklama itp.)
- g) Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.
- h) Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych – uświadomienie uczniom zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z niewłaściwego korzystania z technologii komputerowej w czasie pracy

- zdalnej (nagrywania, wyśmiewania, przeszkadzania w toku lekcji), uzmysławianie jak ważna jest kultura w sieci.
- i) Eliminowanie niekorzystnych sytuacji szkolnych wywołujących stres i konflikty.
 - j) Doskonalenie i kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów oraz radzenia sobie z przejawami przemocy – eliminowanie zachowań agresywnych.
 - k) Uczucie świadomego decydowania o sobie i ponoszenia konsekwencji własnych zachowań.
 - l) Uczucie akceptowanych form okazywania emocji.
 - m) Uświadczenie zależności między rozwojem młodego człowieka a przyjmowaniem substancji psychoaktywnych i uzależniających (dopalacze, narkotyki, alkohol, nikotyna, e – papierosy, w tym zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych).

§ 11. Dodatkowe zadania do realizacji po dokonanej ewaluacji programu:

- a) Zapoznanie rodziców z wynikami ankiet uczniów, tak aby rodzice mieli świadomość pojawiających się problemów i mogli przeanalizować funkcjonowanie swojej rodziny.
- b) Zachęcanie rodziców do większego zainteresowania się problemami dzieci, w szczególności w klasach starszych.
- c) Na godzinach wychowawczych przeprowadzenie zajęć dotyczących prawidłowych kontaktów z innymi, akceptacji, tolerancji i wzajemnego szacunku.
- d) Pokazywanie asertywnych zachowań, które pozwolą uczniom nie ulegać presji rówieśników.
- e) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych mających na celu wyeliminowanie wzajemnego przezywania, wyśmiewania, poniżania, agresji słownej i fizycznej oraz cyberprzemocy.
- f) Wspieranie rodziców borykających się z problemami wychowawczymi.

Dział VI. Ewaluacja

1. Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest dokumentem otwartym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu oraz dokonywanej ewaluacji. Okresowego podsumowania efektywności działań wychowawczo - profilaktycznych dokonuje wychowawca w obrębie zespołu klasowego. Wyniki ewaluacji są jawne i prezentowane w postaci raportu.

2. Narzędzia ewaluacji:

- 1) Ankieta skierowana do uczniów, rodziców, nauczycieli.
- 2) Analiza dokumentów.
- 3) Obserwacje.
- 4) Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.